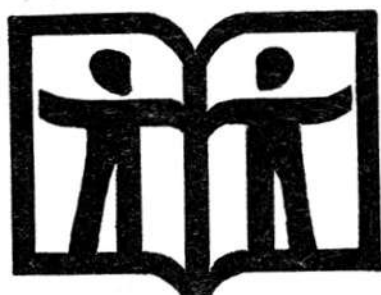

Nemzetközi Könyvév

1972-t az UNESCO Közgyűlése 1970. novemberében Nemzetközi Könyvvé nyilvánította. A cél: világméretű kampány a könyv, az olvasás, a művelődés érdekében. Az UNESCO reméli, hogy a könyvévi akciók csupán kezdetét jelentik az átgondoltabb, célratörőbb könyvpolitika kibontakozásának.

A Nemzetközi Könyvév Szervezőbizottsága, amely a könyvvel foglalkozó szakembereket tömörítő nemzetközi szervezetek megbízottaiból áll, 1971. októberében jóváhagyta A könyv chartája /Könyv-törvény/ c. dokumentumot.

A Törvény tíz paragrafusa azokat az alapelveket fekteti le, amelyekre minden könyvvel kapcsolatos tevékenységet kívánatos alapozni.

A Könyvtörvény leszögezi, hogy "a könyv az emberiség által felhalmozott tudás őrzésének és terjesztésének változatlanul fontos eszköze marad". Kiemeli a könyv szabad forgalmazásának, illetve oktatási szerepének jelentőségét, s ezzel összefüggésben azt is vázolja, hogy a könyv a nemzetek közötti megértést és a békés együttműködést mozditja elő. Szól arról is, hogy ez utóbbihoz milyen jelentős mértékben járulnak hozzá - különböző módon és oldalról - a kiadók, az írók, a könyvtárosok és a könyvkereskedelemben dolgozók, akik az olvasókhöz eljuttatják a személyiség kiteljesedését, a társadalmi és gazdasági haladást ösztönző műveket.

A Könyvév fő jelszava: "Könyvet mindenkinek!" Természetesen ez a jelszó mást és mást jelent a különböző műveltségi szintű országokban. A fejlődő országokban az első és legfontosabb követelmény a nemzeti könyvkiadás alapjainak megteremtése és a terjesztési /könyvkereskedelem, könyvtárak/ hálózat bővítése. A fejlett országokban az alapvető cél az olvasási igény növelése.

Az UNESCO Közgyűlése jóváhagyta a Nemzetközi Könyvév programját, amely körvonalazza a részvétel típusait. A tevékenységeknek az alábbi négy fő téma köré kell csoportosulniuk:

1. A könyvirás és fordítás ösztönzése jogdíj fizetéssel;
2. A könyvkiadás és könyvterjesztés, valamint a könyvtárak fejlesztése;
3. Az olvasási igény növelése;

4. A könyv szerepének növelése az oktatásban, a nemzetközi egyetértés és békés kooperáció szolgálatában.

Jó néhány országban igen változatos módszereket alkalmaznak az érdeklődés felkeltésére: pl. emlékbélyegek kiadása, rádiós tévés műsorok, könyvkiállítások és vásárok, könyvtári hetek, pályázatok, előadások, tudományos ülésszakok, szemináriumok stb.

A nemzetközi szervezetek közös tervei között szerepel a fejlődő országoknak nyújtott segítség fokozása is /szakemberek küldésével, ösztöndíjakkal/, s a könyvévet választják különböző közgyűlések és értekezletek témájául. 1972-ben a Könyvév lesz a szokásos évi nemzetközi könyvkiállítások és vásárok szervezésének fókuszában is.

Egyéb programok mellett különös figyelmet érdemel az a szimpózium, amelyet 1972-ben tartanak az UNESCO központban a szabad könyvtár-terjesztés elősegítéséről, valamint a könyv helyzetével foglalkozó kiadvány, amelyet a titkárság most készít elő. Könyv-éhség címmel jelenik meg.

A Könyvév hazai programja

Hazánkban is megalakult a Nemzetközi Könyvév Operatív Bizottsága az oktatásügy, a művelődési intézmények, a tömegközlési fórumok és az írók képviselőiből. A Bizottság feladata a sokirányú könyvévi tevékenység szervezése és koordinálása. A kiemelkedő hazai rendezvények sorába tartozik az IFLA és a FID augusztus-szeptemberi kongresszusa, a téli könyvvásár és az ünnepi könyvhét. E kiemelkedő akciókon kívül számos kiadvány jelenik meg, több kiállítás, tudományos tanácskozás és konferencia kerül megrendezésre, sok pályázatot hirdetnek a Könyvév alkalmából.

-0-

A műszaki könyvtárosokat és tájékoztatási szakembereket különösen közelről érinti a Könyvév rendezvényei közül a május 9-10-én a Nehézipari Műszaki Egyetem Könyvtárában, Miskolcon rendezett tudományos ülésszak. Az ülésszak rendezői a NME Központi Könyvtárán kívül Borsod megye és Miskolc város könyvtárai és tájékoztató intézményei voltak.

A kitűnően előkészített és szervezett ülésszakon összesen 14 előadás hangzott el, zömükben műszaki könyvtári és szaktájékoztatási kérdéseket boncolgattak.

Érdekes megemlíteni, hogy az előadók nagy többsége - tíz fő - mérnök volt, közülük hárman az egyetemi oktatásban, ketten a NME Könyvtárában, s ötven termelőüzemekben tevékenykednek.

A megnyitó beszédet Dr. SZABÓ János, egyetemi tanár, a NME rektorhelyettese tartotta. Bevezetőben Dr. ZSIDAI József, a NME Könyvtárának igazgatója a 70-es évek könyvtárainak információs szolgálatáról, ennek sajátosságairól, a vele szemben támasztott igényekről szólt. A szakelőadók közül Dr. PATVAROS József, egyetemi docens, Dr. SZENTPÉTERI Ernő, egyetemi adjunktus, CSONTOS István kohómérnök /LKM/, TASI László osztályvezető /EVM/, ANGYAL Ferenc kutatómérnök /TVK/, KERESZTI Béla /osztályvezető /DIGEP/, a szakirodalom, illetve a szakirodalmi dokumentáció jelentőségéről, az oktatásra, kutatási témák kidolgozására, a termelés korszerűsítésére gyakorolt hatásáról beszéltek. NAGY Géza egyetemi adjunktus, NAGY Gusztáv osztályvezető /NME Könyvtára/, SZABÓ Imréné geológusmérnök /NME Könyvtára/ a tájékoztató és tájékoztatói szakproblémákat boncolgatták, ZOLTAI Endre kohómérnök az ipartörténeti dokumentáció sajátosságairól szólt. Három szükebben vett könyvtári tárgy előadással fejeződtek be a szakmai előadások. HUBAY László mb. igazgató a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár szakkönyvtári feladatait vette számba, GYÓRI Erzsébet, a Városi Könyvtár igazgatója az oktató-nevelőmunka helyi könyvtári bázisát elemezte, MAGYAR András, az SZMT Központi Könyvtárának vezetője a felszabadulás előtti borsodi munkáskönyvtárakról szólt.

A tudományos ülés szak a Könyvém kiemelkedően jól sikerült rendezvénye volt, helyesnek tartanánk az előadások külön kötetben való kiadását, nyeresége lenne a magyar szakkönyvtári, szaktájékoztatói irodalomnak.

/Bereczky László/

Deutsche Forschungsberichte 1971/II.

A Technische Informationsbibliothek, /TIB, Hannover/ 1969-től rendszeresen gyűjti a Német Szövetségi Köztársaság egyetemi, főiskolai, ipari kutatóintézetektől származó, kereskedelmi forgalomba nem kerülő kutatási és műszaki jelentéseket.

A természettudományi és műszaki tárgykörű gyűjtemény nem terjed ki a geológia, automatika, bányászat, űrhajózás, atomenergia, mezőgazdaság és biológia szakterületek jelentős irodalmára, továbbá a doktori disszertációkra és a kereskedelmi forgalomban hozzáférhető kiadványokra.

Gyűjteményéről a TIB újabb folyamatosan tájékoztatást nyújt Deutsche Forschungsberichte Neueingänge c. jegyzékében, melynek első füzeté a közelmúlt-

ban jelent meg. A jelentések számától függően évi 3-4 füzetet szándékozik kiadni. A kiadványt a könyvtárak és dokumentációs intézmények ingyen kapják.

A közzétett első füzet hagyományos szerkesztési módszerrel 900 címet sorol fel az 1965-71. évekből, 13 tárgykörbe sorolva. A kereséshez hiányolhatók az e típusú kiadványokhoz oly nélkülözhetetlen mutatók.

A TIB új szolgáltatásának, kiadványának, a Deutsche Forschungsberichte-nek a legnagyobb érdeme, hogy hírt ad az eddig bibliográfiailag fel nem tárt német kutatási és műszaki jelentés irodalmáról.

/Dácz Éva/